

Notat

Dato: 5. juni 2024
Reference: Plan, Byg og Miljø
Journalnr.: 24/757

Status for prøvetagningsprogram for Alling Å

Dette notat orienterer om prøvetagningsprogrammet og prøvesvar fra Alling Å fra uge 5 - 17.

Baggrund

På kommunalbestyrelsens møde den 16. januar 2024 blev det i forlængelse af Nordic Waste situationen besluttet: "Som en ekstra foranstaltning beslutter Kommunalbestyrelsen, at der iværksættes vandprøvetagning ugentlig på 4 strategisk valgte steder af Alling å. Månedlig udgift vil være ca. 0,080 mio. kr. Udgiften finansieres indenfor puljen til værn om servicerammen. Resultatet forelægges Miljø- og Teknikudvalget, og hvis prøverne viser indikationer på forurening skal forvaltningen beskrive behovet for en yderligere indsats, herunder finansieringen af dette."

Baggrunden for programmet var en bekymring for, om en potentiel forurening fra Nordic Waste kunne bundfældes og forurene Alling Å i Norddjurs Kommune. Da prøvetagningsprogrammet blev sat gang i Norddjurs Kommune blev det besluttet at anvende samme systematik som Randers Kommune. Formålet var at kunne sammenligne resultater fra Norddjurs, med resultater fra Randers, for derved at kunne følge eventuelle udslip.

Der blev således taget sedimentprøver (prøver af bundmateriale) og vandprøver, efter samme systematik som Randers Kommune.

Status for prøvetagningsprogrammet

I prøvetagningsprogrammet bliver der målt for stoffer indenfor reglerne om miljøkvalitetskrav for vandløb mv. Dette betyder, at det sætter grænser for koncentrationer af miljøpåvirkende stoffer i vandløb.

Derudover bliver der målt for stoffer efter de såkaldte jordkvalitetskriterier, som sætter grænserne for forurenede jord på land.

Fra februar stoppede Randers Kommune med at tage sedimentprøver. Randers Kommune konkluderede, at der i en lang prøverække/periode ikke længere var forhøjede værdier i sedimentet, og denne prøvetype derfor ikke længere var aktuel. Der tages fortsat vandprøver i Randers Kommune.

Det kan ikke konkluderes hvorfra eventuelle overskridelser i sedimentprøverne i Norddjurs stammer. Da Norddjurs Kommune - i overensstemmelse med almindelig praksis - ikke tidligere har foretaget målinger i Alling Å, er der heller ikke kendskab til et "normalniveau".

Norddjurs Kommune har været i dialog med Miljøstyrelsen i forbindelse med denne evaluering, hvilket giver anledning til opmærksomhedspunkter i det nuværende prøvetagningsprogram:

- Da miljøkvalitetskravene netop er fastsat med henblik på beskyttelse af vandmiljøet vurderer Miljøstyrelsen, at forekomster af miljøfarlige forurenende stoffer i vandmiljøet bør vurderes med *miljøkvalitetskravene*. Det betyder i denne sammenhæng, at *jordkvalitets*-kriterierne sædvanligvis ikke anvendes.
- Prøveresultater bør vurderes som et gennemsnit over tid. De enkelte prøver bør ikke stå alene.

Prøvetagningsprogrammet fremadrettet

Ovenstående giver anledning til at forvaltningen vil fremlægge en sag for Miljø- og Teknikudvalget i juni måned med anbefalinger til følgende justeringer i prøvetagningsprogrammet:

- Fremover anvendes - i forlængelse af styrelsens tilbagemelding - alene miljøkvalitetskravene. Jordkvalitetskriterierne anvendes ikke.
- Prøveresultater vurderes som et gennemsnit over tid og ikke uge for uge.
- Vandprøver foretages frem til der ikke længere anses at være behov. Det kan f.eks. være, når Randers Kommune måtte ophøre med at tage prøver, eller når der efter en konkret vurdering ikke længere er behov i Norddjurs Kommune.
- Sedimentprøver foretages til og med juni, og afsluttes herefter, hvis de fastsatte miljøkvalitetskrav ikke overskrides.
- Forvaltningen vil følge Randers Kommunes fiske- og krebsundersøgelse, der har til formål at afdække, hvorvidt bestanden er påvirket.

Sediment- og vandprøver i ugerne 5 - 17

I sedimentprøverne fra ugerne 5-17 er der, i enkelte af disse uger, målt forhøjede koncentrationer af kulbrinte i forhold til jordkvalitetskriterierne. Dette gav anledning til en nærmere vurdering og opfølgende handlinger:

1. Indledningsvist blev tallene genanalyseret, da analyserne viste et udsving i nogle af ugerne. En del af kulbrinterne viste sig at være naturligt forekommende. Fundet af de naturligt forekommende kulbrinter ændrer imidlertid ikke på, at nogle af prøverne overskred jordkvalitetskriteriet.
2. Ved samme anledning blev udviklingen over tid vurderet. Der var et udsving i uge 11-13 hvorefter koncentrationerne normaliseredes.
3. Da kriterierne viste forhøjede tal ud fra jordkvalitetskriterierne (og ikke fra miljøkvalitetskravene for vandløb mv) gik forvaltningen i dialog med Miljøstyrelsen, om hvorledes analyserne bør tolkes og anvendes. Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke er muligt at konkludere noget på baggrund af data fra sedimentprøver, der sammenholdes med jordkvalitetskriterier. Tolkning bør baseres på miljøkvalitetskravet.
4. Ud fra et forsigtighedsprincip er det dog aftalt med Miljøstyrelsen, at de gennemgår data fra sedimentprøverne med henblik på at vurdere, om de evt. kan have en betydning for vandmiljøet.

På baggrund af disse opfølgende tiltag er det forvaltningens vurdering, at vandprøvernes resultater ikke indikerer en negativ påvirkning af vandmiljøet

Forvaltningen har en opfølgende dialog med Miljøstyrelsen om sedimentprøverne, når styrelsen har gennemgået disse. Hvis dialogen giver anledning til at justere på de hidtidige konklusioner, vil det blive fremlagt derefter.